

Volgsjö skolas Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Fritidshemmen, åk F-6 samt
särskola åk 1-9

Volgsjö skola 2021-2022

Vision

Volgsjö skola ska ha en trygg lärmiljö, där alla får kunskaper och färdigheter som stimulerar till framtidstro och ett livslångt lärande.

Skolan skall vara en trygg och säker plats för alla som vistas här. Vi vill leva i en skola som vi trivs och mår bra i. En skola där vi tar hand om varandra. Där vi ser varandras styrkor och försöker framhäva dessa istället för att påpeka varandras brister. Där vi varvar ansträngning och utmaning med skratt och lek. Där vi känner gemenskap och samhörighet. En plats där vi berömmar varandra, förstår varandra och visar välvilja och empati. En skola där vi inte bara lär oss räkna, skriva och läsa utan också lär oss hur vi kan leva, bemöta, förstå och verka tillsammans i livet. På så sätt skapas goda förutsättningar för att utvecklas och lära.

Volgsjö skola skall efter bästa förmåga med både elever, föräldrar och personal tillsammans, arbeta för att omsätta dessa ord i verklighet. Att göra dem till vår vardag.

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Planen omfattar Volgsjö skola med Fritidshem, åk F-3, åk 4-6 samt särskola åk 1-9

Ansvariga för planen

Det är rektors ansvar att:

- se till att all personal, alla barn/elever och vårdnadshavare känner till att diskriminering och kränkande behandling inte är tillåten i verksamheten.
- se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning samt trakasserier på diskrimineringsgrunderna eller sexuella trakasserier och annan kränkande behandling.
- planen mot diskriminering och kränkande behandling årligen upprättas av trygghetsteamet och representant från EHT i samråd med rektor. Planen utvärderas i samarbete med personal och elever. Vi ska även sträva efter att föra en dialog med vårdnadshavare.
- se till att det finns rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation av diskriminering och kränkande behandling.
- om verksamheten får kännedom om att diskriminering eller kränkande behandling förekommer, se till att utredning görs och att åtgärder vidtas.

Delaktighet/Samverkan

Eleverna

Det är elevernas gemensamma ansvar att:

- inte utsätta andra för kränkande behandling.
- påtala kränkande behandling som förekommer på skolan.

Eleverna är delaktiga genom att:

- de medverkar på klassråd som sker inom den egna klassen. På klassråden får de vara med och analysera orsaker till risker för diskriminering och kränkande behandling, samt ge förslag på främjande insatser och förebyggande åtgärder.
- elever i åk 3-6 medverkar genom klassrepresentanter på skolans elevråd. Elever i åk F-2 medverkar i elevrådet genom att skicka frågor eller synpunkter som kommit fram under klassråden.
- aktivt delta i värdegrundslektioner och medverka i fritidshemmets "Värdegrundsmöten".
- de deltar i utvecklingssamtal och andra förekommande elevmöten.
- de deltar i samtal om trivsel och trygghet i klassrummen.
- de svarar på den årliga elevenkäten då verksamheten undersöks.

Vårdnadshavarna

Det är alla vårdnadshavares ansvar att:

- påtala för skolan om de får kännedom om att diskriminering eller kränkande behandling förekommer.
- vid behov samtala med sina barn.

Vårdnadshavarna är delaktiga genom att:

- delta i elevernas utvecklingssamtal och andra möten gällande sitt barn.
- svara på vårdnadshavarenkäten.
- delta vid, eller ta del av information från skolråd
- aktivt delta på föräldramöten.

Personalen på skolan

Det är personalens gemensamma ansvar att:

- känna till och följa skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling
- se till att åtgärder vidtas då diskriminering och kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.
- dokumentera misstänkt/anmäld/upptäckt diskriminering och kränkande behandling och de åtgärder som vidtas.
- bevaka att utredda fall av diskriminering och kränkande behandling följs upp.
- fortlöpande föra samtal/diskussioner om ovanstående i arbetslaget och på arbetsenheten.
- implementera planen i verksamheten.

Personalen är delaktig genom att:

- följa upp och utvärdera föregående års plan tillsammans med eleverna.
- inom arbetslaget analysera orsaker till risker för diskriminering och kränkande behandling.
- ge förslag på främjande insatser och förebyggande åtgärder.
- personalen får ta del av planen och komma med synpunkter innan den fastslås.

Förankring av planen

Volgsjö skola ska ha en aktuell och utvärderingsbar plan mot diskriminering och kränkande behandling. Den ska vara känd för all personal, alla elever och vårdnadshavare.

Likabehandlingsarbetet ska genomsyra all verksamhet på skolan.

Rektor ansvarar för att:

- presentera trygghetsteamet, planen och skolans vision vid ett föräldramöte under höstterminen varje år.
- planen presenteras på Vilhelmina kommuns hemsida.
- gå igenom den utarbetade planen på arbetsplatsträff.

Personalen ansvarar för att:

- planen presenteras för eleverna vid klassråd och elevråd.
- trygghetsteamet tillsammans med kurator i början på varje läsår gör en rundvandring i klasserna och presenterar sig och sitt uppdrag.
- diskussioner rörande likabehandlingsarbetet löpande förs med eleverna.
- Kontinuerligt samtala med eleverna om planen och de insatser vi gör för att skapa trivsel och trygghet

Uppföljning och utvärdering av föregående plan mot diskriminering och kränkande behandling

Vi har genomfört de flesta av de åtgärder vi planerat för, men Coronarestriktionerna har medfört att fadderverksamheten mellan klasserna bara påbörjats under året. Detsamma gäller för andra typer av klassövergripande, gemensamma aktiviteter. Restriktionerna har också påverkat möjligheten till föräldrasamverkan och vi har inte kunnat genomföra de föräldramöten och skolråd vi planerat för.

Ökad vuxennärvaro i omklädningsrummen har gett positiva resultat i några elevgrupper, men en brist finns fortfarande när de gäller att alltid ha en vuxen med i pojkarnas omklädningsrum från åk 3-6.

Vi lyckades inte göra rastkontaktschemat klart innan skolstart, på grund av att klassernas scheman inte kunde fastställas helt förrän det gått en tid in på terminen.

I alla klasser har värdegrundsarbete schemalagts varje vecka och blivit en del av skolans arbete för såväl lärare som elever. Ett fortsatt arbete pågår med att utveckla värdegrundsarbetet, såväl i projektform som via förstelärare.

Trygghetsteamet har funnits som stöd i arbetet med att utreda och stoppa allvarliga kränkningar. I de fall samma elever är involverad i upprepade konflikter följer de även upp kränkningar som är "mindre allvarliga." Deras arbetsinsatser för att förebygga och förhindra kränkningar har avlastat lärarna och upplevs som mycket positivt.

Eleverna på fritidshemmet trivs i hög utsträckning men några elever har uttryckt att de inte har någon att leka med, respektive saknar vuxna att prata med. "Lekar" där någon jagas kan

skapa otrygghet. Fritidshemmet har gjort en lathund för vad som gäller för kompiskontakter, samtal med vuxen och hur eleverna ska göra för att få hjälp respektive hjälpa om någon känner sig otrygg.

Särskolan Orion har deltagit i Julkul och Running Together, men särskilt för de elevgrupperna har Coronarestriktionerna medfört att de inte kunnat delta i skolgemensamma aktiviteter. I stort följer eleverna den planering som görs för hela skolan när det gäller förebyggande och främjande insatser, men ofta med mer omfattande individuella anpassningar. Eleverna i särskolan känner sig trygga och trivs, men en utmaning är att hitta ett bra socialt samspel med andra elever på skolan.

Översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra diskriminering och kränkande behandling

De allra flesta eleverna trivs och känner sig trygga på skolan. Vi ser dock att det finns delar vi behöver utveckla för att det ska bli ännu bättre. Utifrån analyser och återkoppling från arbetslag samt elever ser vi att följande områden är särskilt aktuella för oss:

- Likabehandling och arbete för att motverka diskriminering med särskilt fokus på rasism och kön.
- Våldsprevention och att utveckla elevernas förmåga att hantera konflikter och kränkningar.
- Ökad kunskap om kroppen, gränser och sexuella övergrepp för att motverka ex. grooming och andra former av sexistiska kränkningar.
- Trivsel och trygghet med insatser som att byta ut toalettås, jobba med faddersystemet och att få igång mer aktiviteter på rasterna.

Så här ska årets plan följas upp och utvärderas

- Eleverna följer upp och utvärderar planen på klassråden.
- Elevrådet sammanställer elevernas synpunkter från utvärderingen.
- Personalen följer upp och utvärderar planen i arbetslaget. Synpunkter skickas in till skolledningen.

Årets plan ska utvärderas senast 2022-06-15. Ansvarig för att utvärderingen sker är skolledningen på Volgsjö skola.

Mål och åtgärder för de främjande och förebyggande arbetet

Likabehandling

Främjande insatser gällande diskriminering

Mål	Insats	Ansvarig	Målgrupp	Tidsplan
Vi visar varandra respekt och behandlar varandra lika oavsett vilket land vi kommer ifrån	Utvecklingsarbete om rasism Föreläsning + arbete i kollegiet	Förstelärare	Fritids Åk F-6 Särskolan åk 1-9	Lå 21/22
Vi förstår att alla är lika mycket värda	Vi tydliggör kontinuerligt att alla är lika mycket värda oavsett funktionshinder	Personal i särskolan	Särskolans åk 1-9	Lå 21/22

Förebyggande åtgärder gällande diskriminering

Mål	Insats	Ansvarig	Målgrupp	Tidsplan
Tjejer och killar upplever att de behandlas likvärdigt	Arbete med jämställdhet och normkritik i klasserna och i fritidshemmet	Lärare F-6 Fritidspersonal	Fritids Åk F-6	Lå 21/22

Kränkande behandling

Främjande insatser gällande kränkningar

Mål	Insats	Ansvarig	Målgrupp	Tidsplan
Vi drar lärdomar av konflikter och utvecklar förmågan till socialt samspel	- Värdegrundslektioner -Under lunchrasterna finns minst en vuxen från arbetslaget eller fritids ute med eleverna -Trygghetsteam	All personal	Fritids Åk F-6 Särskolan åk 1-9	Lå 21/22
Vi vet hur och vad vi ska göra om någon behandlas illa.	Arbete med våldsprevention vid värdegrundsarbete.	All personal	Alla elever på skolan	Lå 21/22

	<p>- Ge all personal, elever och vårdnadshavare kännedom om gällande PDK</p> <p>-Vi agerar snabbt genom att samtala med inblandade elever, dokumentera händelse, åtgärder och uppföljningar</p>			
Ökad kunskap om kroppen, gränser och sexuella övergrepp	<p>-Stopp min kropp (F-3+ Särskolan)</p> <p>-Föreläsning om porrfri barndom för åk 6</p> <p>- Föreläsning för all personal, Porrfri barndom + arbete i kollegiet</p>	<p>Lärare i F-6</p> <p>Lärare i särskolan</p> <p>Fritidspersonal</p>	Alla elever på skolan	Lå 21/22
Vi trivs och känner oss trygga på skolan	-Faddersystem (alla klasser)	Alla lärare	Alla elever på skolan	Lå 21/22
	-Planerade aktiviteter på rasterna	Elever i åk 6 utbildas av Riksidrottsförbundet- SISU		
	-Kontinuerligt värdegrundsarbete på schemat för alla elever. Vi påbörjar arbetet med att bygga upp lektionsinnehåll i varje årskurs inom olika teman.	Alla lärare Förstelärare		
	-Eleverna är delaktiga i arbetet med trivsel och trygghet. (ta fram de regler som ska gälla på skolan och i det egna klassrummet, kontinuerligt utvärdera)	Alla lärare		
	- Mobilfri skoltid	All personal		
	- Elevmobiler lämnas in eller lämnas hemma	Alla elever		
- Särskolans elever har ett nära vuxenstöd under hela skoldagen	Särskolans personal	Särskolan åk 1-9		

Förebyggande åtgärder gällande kränkningar

Mål	Insats	Ansvarig	Målgrupp	Tidsplan
Vi känner oss trygga på toaletter och i omklädningsrum	-Vuxenstöd i omklädningsrummen	Arbetslagen	Alla elever	Lå 21/22
	-Byta ut toalettås så att elever ej kan låsa upp dörren utifrån. Vi byter 10 lås detta läsår.	Skolledning/Pe ter A		
Vi har ett fåtal regler som alla känner till och följer	-Tydliggöra trivsel- och ordningsregler. Samtal i klasserna om vad reglerna betyder. Kontinuerligt utvärdera hur det fungerar. -Tydliggöra vad som händer om man bryter mot skolans regler.	All personal	Alla elever	Lå 21/22

Volgsjö skolas riktlinjer och rutiner vid diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Policy/ Riktlinjer

Volgsjö skola har en *nolltolerans* mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Detta gäller för både elever och den skolpersonal som skall se till att rutinerna och åtgärderna genomförs i verkligheten.

Rutiner vid disciplinära åtgärder

1. **Skriftlig varning** - Om en elev har begått en allvarlig kränkning eller mobbar annan elev kan eleven få en skriftlig varning enligt 5 kap 11 § skollagen.
2. **Disciplinär åtgärd** - Om en elev fortsätter att kränka annan elev eller personal efter en skriftlig varning har skolan rätt att vidta disciplinära åtgärder enligt 5 kap 12-15 § skollagen. De disciplinära åtgärderna kan exempelvis vara att bedriva undervisning inom annan lokal, byte av skola eller avstängning från skolan.
3. **Individuell handlingsplan** - Fortsätter eleven att kränka andra elever efter det att disciplinära åtgärder vidtagits kommer en individuell handlingsplan att skapas för eleven. Disciplinära åtgärder kan i vissa fall fortfarande vara aktuella men primärt läggs fokus på andra åtgärder för att nå en så konstruktiv lösning som möjligt för eleven.

Rutiner vid olika former av kränkningar

I samtal med eleverna hålls fokus på att uppnå empati och förståelse mellan de inblandade!

Kränkning

1. Direkt tillsägelse till den som kränkt.
2. Klf informeras om händelsen, bedömning görs så snart som möjligt om det är en kränkning eller allvarlig kränkning. Vid allvarliga eller upprepade kränkningar (mobbing) kontaktas trygghetsteamet som tar över ärendet.
3. Ansvarig personal (eller klf) utreder vem som sagt/gjort vad och varför.
4. Ärendet dokumenteras i DraftIt.
5. Överenskommelse om att kränkningen ska upphöra.
6. Information till vårdnadshavare om vad som hänt, ev. överenskommelse, åtgärder och uppföljning.
7. Vid behov sker uppföljning med inblandade elever inom en vecka.
8. Ärendet avslutas om inga fler kränkningar förekommit.
9. Rektor rapporterar om kränkningen till huvudman.

Allvarlig Kränkning

1. Direkt tillsägelse till den som kränkt.
2. Direkt information till trygghetsteamet.
3. Trygghetsteamet utreder vem som har sagt/gjort vad och varför.
4. Ärendet dokumenteras fortlöpande i DraftIt.
5. Överenskommelse om att kränkningen ska upphöra samt åtgärder som ex. enskilda och/eller gemensamma samtal för att förebygga ytterligare händelser.
6. Information till vårdnadshavare (VH) och vid behov möte med elever och VH.
7. Information till utsatt elev och vårdnadshavare om vad som händer om fler kränkningar förekommer.
8. Vid behov skriftlig varning (rektorsbeslut).
9. Uppföljning inom en vecka, efter två veckor, vid behov följs ärendet upp ytterligare med inblandade elever.
10. Disciplinär åtgärd (om kränkningarna fortsätter efter skriftlig varning).
11. Ärendet avslutas om inga fler kränkningar har förekommit.
12. Rektor rapporterar om kränkningen till huvudman.

Akuta situationer

Med akuta situationer avses i detta sammanhang till exempel allvarliga slagsmål mellan elever, våldshandlingar riktade från elever mot personal eller vice versa eller våldshandlingar från föräldrar eller för skolan okänd part. För att få en akut situation att upphöra får rektorn och lärarna vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet. Uppstår akut hotfulla eller våldsamma situationer har skolan en separat handlingsplan för detta. Skolpersonalen genomför även utbildningar för denna typ av situationer. Krav finns från skolverket att skolan skyndsamt skall utreda akuta situationer. En akut situation utreds med vägledning av arbetsgången för allvarlig kränkning.

Uppföljning och avslut av ett kränkingsärende

Kränkingsärenden utreds alltid och följs vid behov upp efter en vecka. Visar det sig vid uppföljningen att inga fler kränkningar förekommit betraktas ärendet som formellt avslutat. Har fler kränkningar förekommit kan det betraktas som mobbning och blir därefter ett ärende för Trygghetsteamet.

Allvarliga kränkningar följs upp inom en vecka och sedan efter två veckor. Vid uppföljning bedöms behovet av ytterligare uppföljning. Har inga fler kränkningar förekommit och utsatt elev känner sig trygg med att ärendet avslutas görs detta vid sista uppföljningstillfället. Förekommer det fler kränkningar under tiden kan skolan vidta disciplinära åtgärder.

Mobbningsärenden följs inledningsvis upp intensivt i samråd med utsatt elev under första månaden och totalt under fyra månaderna från det att ärendet aktualiserats. Har inga fler kränkningar förekommit under den tiden avslutas ärendet. Förekommer fler kränkningar under tiden vidtar skolan disciplinära åtgärder.

Dokumentation

Alla typer av kränkningar, åtgärder, kontakter och uppföljningar dokumenteras digitalt i Drafit. Ansvarig för dokumentationen är den som utreder ärendet. Dokumentationen delges alltid skolans rektor samt huvudmannen.

Klagomål

Har du som elev eller förälder klagomål mot skolan bör du i första hand vända dig till din klassföreståndare. Berör klagomålet klassföreståndaren skall du vända dig till skolans rektor. När elev eller förälder framför klagomål mot skolan utreds ärendet enligt skolans klagomålsrutiner. Rutinerna finns för att kvalitetssäkra hantering av klagomålet så att både skola samt den part som framför klagomålet vet hur klagomålet hanteras, vilka eventuella åtgärder som beslutas samt att ärendet dokumenteras till fördel för alla inblandade.

Ansvarsförhållande

Klassföreståndaren eller den personal som upptäckt kränkningen ansvarar alltid för att utreda det första skedet av ett kränkingsärende. Bedöms ärendet vara av allvarligare karaktär ansvarar skolans trygghetsteam över ärendet. När ett kränkingsärende uppstår är

skolpersonal skyldig att anmäla detta till rektor som i sin tur är skyldig att anmäla ärendet till huvudmannen, detta görs genom anmälan i Drafit.

Kontaktuppgifter till de man kan vända sig till vid kränkning

Upplever du som elev eller du som vårdnadshavare att du/ditt barn har blivit kränkt så skall du kontakta klassföreståndaren eller fritidspersonalen. Upplever du som elev eller du som vårdnadshavare att du/ditt barn blivit kränkt av personal skall du kontakta skolans rektor. Upplever du som elev eller du som vårdnadshavare att du/ditt barn blivit kränkt av rektorn skall du kontakta utbildningsnämndens förvaltningschef. Kontakt kan även tas med skolans trygghetsteam.

Kontaktuppgifter:

TF rektor F-3, Fritidshemmen
Rektor åk 4-6, Särskolan åk 1-9
Trygghetsvärd
Trygghetsvärd
Förvaltningschef

Anna Sjögren tel: 0940-144 57
Lena Olofsson tel: 0940- 141 77
Eva Brantholm tel: 072-454 52 94
Camilla Jönsson tel: 076-856 45 67
Christer Staaf tel: 070- 380 42 39

Definitioner och innebörd

Främjande arbete handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i vår verksamhet. Arbetet utgår ifrån förskolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde samt att utveckla en skolmiljö där alla barn känner igen sig och känner sig trygga och utvecklas.

Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns i verksamheten. Riskerna kan kartläggas på olika sätt. Förebyggande mål och åtgärder motiveras av vad som kommer fram i en kartläggning.

Diskriminering

Diskriminering är att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska också ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Trakasserier

Trakasserier är när personal eller elev kränker en elevs värdighet och kränkningen har samband med diskrimineringsgrunderna. Det är trakasserier även när ett barn kränks på grund av en förälders sexuella läggning, funktionsvariation med mera.

Kränkande behandling

Kränkande behandling är när personal eller elever kränker en elevs värdighet, men kränkningen har inte samband med någon diskrimineringsgrund. När man bedömer kränkande behandling mellan elever fäster man stor vikt vid elevens upplevelse. Skolan ska alltid utreda om eleven blivit kränkt.

Trakasserier och kränkande behandling kan vara:

- Fysiska (slag, knuffar)
- Verbala (hot, svordomar, öknamn)
- Psykosociala (utfrysning, grimaser)
- I texter och bilder (lappar, foton)

Mobbning är upprepade kränkningar i avsikt att tillfoga någon annan skada eller obehag.

Diskrimineringsgrunder

En person kan känna sig missgynnad eller kränkt av många olika skäl. För att det ska kallas diskriminering eller trakasserier måste det finnas ett samband med någon av de diskrimineringsgrunder som skyddas i lag.

Diskrimineringsgrunderna är tydligt definierade i diskrimineringslagen och vilar på FN-konventionen om de mänskliga rättigheterna och barnkonventionen samt EG-direktiven.

De diskrimineringsgrunder som skyddas i lag är:

- kön
- könsidentitet eller könsuttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Definition av de lagskyddade diskrimineringsgrunderna

Kön

Enligt diskrimineringslagen avser diskrimineringsgrunden kön att någon är flicka eller pojke, kvinna eller man. Även transsexuella personer, alltså personer som har ändrat eller kommer att ändra sin juridiska könstillhörighet, skyddas utifrån diskrimineringsgrunden kön.

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsidentitet eller könsuttryck menar DO en persons identitet eller uttryck i form av kläder, kroppsspråk, beteende eller annat liknande förhållande med avseende på kön. Alla människor har könsidentitet och könsuttryck. Skyddet blir extra viktigt för personer med en könsidentitet eller ett könsuttryck som hela tiden eller periodvis skiljer sig från könsnormen. Diskrimineringsgrunden omfattar transpersoner. Transpersoner är ett paraplybegrepp som används om människor som på olika sätt bryter mot tvåkönsnormen och samhällets föreställningar om hur kvinnor och män och flickor och pojkar förväntas vara, se ut och bete

sig. De som omfattas av skyddet kan till exempel vara transvestiter, intersexuella (personer som fötts med oklar könstillhörighet) eller inter- och transgenderpersoner (personer som definierar sig bortom kön eller utanför de traditionella könsidentiteterna).

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella. Observera att transsexuella personer omfattas av diskrimineringsgrunden kön.

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Alla människor har en etnisk tillhörighet – eller flera etniska tillhörigheter. En person som är född i Sverige kan definiera sig som både svensk och till exempel rom, same eller kurd. Var och en har rätt att definiera sin egen etniska tillhörighet utifrån sin personliga bakgrund.

Religion eller annan trosuppfattning

Alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Föräldrar har också rätt att uppfostra sina barn i enlighet med sin tro. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel ateism. De anses ha ett naturligt samband med eller vara jämförbara med religion.

Funktionsnedsättning

Funktionsnedsättningar kan vara fysiska, psykiska eller intellektuella och påverka livet på olika sätt. Som funktionsnedsättning räknas både sådant som syns, som att man använder rullstol, och sådant som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, ADHD och dyslexi.

Ålder

Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering som har samband med ålder.